

Sven Gatz

Bij wijze van uitleiding

Dit boek heeft een geschiedenis. Toen ik in mei van vorig jaar het plan opvatte een studiedag te organiseren over links-liberalisme en nationalisme had ik hiermee onmiskenbaar een bedoeling, zelfs een politieke bedoeling. Ik wou op inhoudelijke basis een intern vu&id-debat aanwakkeren. Ik was ervan overtuigd dat er in het Vlaamse politieke landschap ruimte was voor zoets als een links-liberale politieke partij. Ik ben dat trouwens nog altijd.

In samenspraak met Patrick Stouthuysen werd, los van de bestaande partijpolitieke verhoudingen in Vlaanderen, de nadruk gelegd op het zoeken naar de mogelijke inhoudelijke basis voor een dergelijk project. Tijdens de studiedag ging het dan ook over vragen als hoe het liberalisme zich verhoudt tot het nationalisme, over hoe links-liberale partijen in het buitenland eruitzien, hoe ze zich noemen, hoe ze zich in het partijpolitiek landschap positioneren, wie hun kiezers zijn en wat hen naar programma en stijl van anderen onderscheidt.

Het opzet van dit boek ligt in het verlengde hiervan en gaat zelfs verder. De politieke en politiek-filosofische traditie waarop links-liberale politici en filosofen zich beroepen wordt verder uitgediept. Niet exhaustief, wel aan de hand van enkele concrete voorbeelden. Met behulp van aanvullende academische maar ook politieke bijdragen hebben we het debat ruimer opengetrokken.

Sven Gatz

Een academisch debat evolueert op een ander ritme dan een politiek debat. Het is dan ook goed te vermelden dat de bijdragen waarin politiek stelling wordt genomen ten aanzien van het links-liberalisme, werden geschreven tussen juni en oktober 2000. Voor een deel weerspiegelen ze dan ook de specifieke thema's die op dat moment politiek aan de orde waren.

Dit boek heeft geen conclusie. De discussie wordt immers niet afgesloten. Eigenlijk kan het debat nu pas beginnen. De verschillende bijdragen vormen een uitnodiging om aan de hand van een duidelijk omschreven inhoudelijk kader, de noodzakelijke confrontatie van ideeën aan te zwengelen. Tussen academici en politici, maar ook en vooral tussen en binnen de verschillende democratische politieke families. De democratie heeft immers nood aan debat en aan nieuwe ideeën. Een boek verandert wellicht de maatschappij niet, maar de ideeën die erin zitten vervat kunnen dat misschien wel.